

Forslag til ISP generalforsamling:

"Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til:

- at arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018

- at indgå i og årligt dokumentere dialog med olie- og gasselskaber, hvor pensionskassens ejer aktier, om at afvikle deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis"

Begrundelse

Klimaet samt hensynet til kommende generationer

En pensionskasse bør medvirke til en tryk og stabil pensionstilværelse for dets medlemmer. Vi ønsker at videregive en verden til vores børn og børnebørn, hvor der er social stabilitet og hvor livsbetingelserne i hvert fald ikke er blevet forringet i vor tid. Klimaforandringer er imidlertid en både teknisk og social trussel mod et stabilt samfund. Vi ønsker derfor ikke at medvirke til at finansiere de virksomheder, som bidrager mest direkte til klimaforandringerne.

Global opvarmning kan true menneskelig civilisation, som vi kender den. FNs klimapanel og Det Internationale Energi Agentur har konkluderet, at højst 1/3 af verdens fossile reserver kan afbrændes, hvis vi skal kunne holde os under en 2 graders global temperaturstigning. Verdens regeringer er enige om at leve op til 2 graders målet, hvilket gør det irrationelt - og øger den økonomiske risiko for vores pensioner - at investere i fortsat udvinding af fossile brændsler.

Et bredt folketingsflertal har vedtaget, at Danmark skal udfase fossile brændsler inden 2050 og afbrænding af kul inden 2030. Også pensionskasserne bør støtte op om disse mål ved at flytte investeringer væk fra fossil energi.

Ønsket om stabile økonomiske afkast

En pensionskasse bør sikre gode og stabile afkast til sine medlemmer af de midler, kassen forvalter. Det indebærer bl.a. omhyggelig vurdering og afvejning af de risici, der er forbundet med pensionskassens investeringer. I den nuværende globale situation er det vores vurdering

At investeringer i **udvinding af kul** er særdeles risikable og uden udsigt til gevinst, fordi den globale udvikling lægger væsentlige *strukturelle* bånd på den fortsatte udvinding og afbrænding af kul. Under hensyntagen til at minimere eventuelle økonomiske tab bør disse investeringer derfor afvikles snarest muligt og allersnarest inden udgangen af 2018;

At investeringer i de **mindre rentable olie-/gasprojekter** (defineret som forekomster med udvindingsomkostninger større end 75-95 USD/barrel) er højrisikable investeringer, som bør nedbringes og afvikles snarest belejligt. Det bygger på analyser foretaget af finans tænketanken *Carbon Tracker Initiative (CTI)*, der viser at det er grænsen, for at en investering i olie og gas vil være lønsom i en fremtid, hvor den globale opvarmning er maksimalt 2 grader. Denne type projekter omfatter konventionel olie og gas fra fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis.

Over halvdelen af de kendte olieforekomster skal forblive i jorden, hvis den globale temperaturstigning skal holdes under 2 grader, og det er disse mindre rentable olieforekomster, som er i umiddelbar risiko for at blive værdiløse. Det er derfor vigtigt for ISPs medlemmer, at vi får afhændet investeringerne inden "olieboblen" brister. De højrisikable udvindingsprojekter omfatter fx udvinding fra tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis. Det er projekter, hvor der samtidig knytter sig høje miljørisici til udvindingen.

Dialogen med selskaber kan udføres med udgangspunkt i retningslinjerne i den guide som investorsammenslutningen *Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC)* har udarbejdet til hjælp for sine medlemmer.

Yderligere information

Ensydende forslag fremsættes til JØP, DIP, MP, AP(arkitekterne), PJD pensionskassers generalforsamlinger foråret 2015

Bagforslaget er indtil videre følgende stillere:

Ninna Borre, Marc Fussinger, Michael Paaske, Lisbeth Lindbo Larsen, Steen Olesen, Søren Ekelund, Mikkel Jørgensen, Lone Petersen, Ole Schultz

Ansvarlig Fremtid: Information, dokumentation og referencer om divestment og baggrund for salg af fossile brændsler

<http://www.ansvarligfremtid.dk>

Carbon Tracker: Carbon supply cost curves: Evaluating financial risk of oil capital expenditures

<http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/2014/09/CTI-Oil-Report-Oil-May-2014-13-05.pdf>

Fossil Free Indexes: The Carbon Underground 2015

<http://fossilfreeindexes.com/research/the-carbon-underground/>

IIGCC: Investor Expectations: Oil and Gas Company Strategy. Supporting investor engagement on carbon asset risk.

http://www.iigcc.org/files/publication-files/2014_Investor_Expectations_Oil_and_Gas_Company_Strategy.pdf